

Cadouri

Cadouri de vară

Bătrânul soare ne-a adus vara. Vara ne-a adus călduri. Căldurile au făcut, în dreapta și în stânga, cadouri: vacanțe, concedii, băi, viligiatură.

Iată cum bunul și bătrânul soare se gândește, în fiecare an, la muritorii pământului și le trimite cadouri scumpe.

Vacanțe, pentru școlari și profesori.

Concedii, pentru marii și micii funcționari.

Băi, pentru cei bolnavi și nebolnavi.

Viligiatură, pentru cei cu pun-ga grasă.

Pe drumurile șerpuitoare, mașinile se iau la întrecere, măbind viteza, gonind accelerația, târind cu ele burți gata să poc-nească la fiecare hop neprevă-zut.

Se refugiază lumea—cu greutate—îmbogățiiți de război, la umbra munților, spre băi, în stațiuni climatice. Colbul stârnit de mașinile ucigătoare, sfidează, parcă, modeștii trecători cu pungile în care a început să răsără pufușorul de mușgaiu, iar burțile răsfățate, înaintează nebu-nește, spre ținta unui ospăț mon-stru, singura lor mângâiere și suprema fericire.

Dintr'un vagon de cl. III-2, scoboară, domol, un călător cu pantalonii boțiți, cu cravata strâmbă și cu un cufăraș de paie îngrite, în mâna dreaptă. După multe ore de ghionteală și nădușeală de cuptor aprins, în sfârșit, a ajuns și el în orașelul de munte. E un necunoscut funcționar care a primit cadou o lună concediu de vară, pentru odihnă. Luna de concediu va face-o cum va face-o și...după alte multe ore de ghionteală și nădușeală, se va în-turna la slujbă, cu buzunarele întoarse pe dos, cu pantalonii și mai boțiți, gu-lerul mai larg și cravata, mai strâmbă...

Bătrânul soare ne-a adus vara. Vara ne-a adus călduri. Căldurile au făcut, în dreapta și în stânga, cadouri: vacanțe, concedii, băi, viligiatură—cadouri de vară trimise de bătrânul soare, cadouri scumpe pentru muritorii pământului—cadouri eftine pentru bătrânul soare.

...Mașinile se iau la întrecere...
...Dintr'un vagon de cl. III-a, sco-boară încet un călător cu pantalonii boțiți și cu cravata strâmbă...

JUDEX

Rugăm pe abonații nostri, cari nu și-au achitat încă abonamentele, să se gră-biască a-și îndeplini această mică da-ritate, trimițându-ne banii prin mandat postal, cât mai neînărzit.

INAPOI LA MESERII!

de C. N. TURCU

Cu prilejul serbării de fine de an, acum câteva săptămâni, d-l Grigore Capșa, directorul liceului „Petru-Rares”—și distinsul nostru colaborator—în interesanta dare de seamă pe care a rostit-o—și pe care noi am menționat-o, la vreme, în ziar, prin câteva cuvinte elogioase—a atins chestiunea suprapopulației școlilor secundare. Intre alte multe observațiuni prețioase, pe care le-a făcut în fața unui public numeros, d-sa a accentuat asupra tendinței, din ce în ce mai crescândă, pe care o au să-tenii de a-și trimite copiii la școlile secundare și'n special la licee. Și dacă e un fapt îmbucurător această pornire, a satelor, către focarele de cultură și lumină, apoi—a remarcat cu drept cuvânt conferențiarul—e o-dios de trist să vezi copii, antrenați la învățătură, retrăgându-se de la cursuri, cu cea mai amară durere de inimă, din cauza lipsei totale de mijloace; sau, e și mai dureros, să vezi dezertori de ai liceelor, indivizi certați cu cartea, retrăgându-se'n sa-telile lor, unde devin niște satrapi ter-orizanti, ori înfundând mahalalele orașelor și îngroșând armata eterni-lor borfași și scandalagii—viitori a-genți propagatori—ai tendințelor de-sagregante...

Intr'adevăr, observațiunea d-lui Grig. Capșa, nu e numai ceva local; e o constatare generală, în întreaga țară. Pretutindeni s'a semnalat această in-vazie a satelor spre școlile de elită, această năvală a energiilor sănătoase, dela țară, spre izvoarele de cultură intelectuală.

Suprapopularea liceelor, însă se face în dauna școlilor practice: școli

de meserii, școli de agricultură, școli de comerț, etc...

Pentru majoritatea sătenilor noștri e un fel de datorie, un ideal imperios de a-și trimite copiii acolo unde învață „fiii de boer”—cum numesc ei, în genere, pe orașan. Că e un fapt îmbucurător această tendință, din punct de vedere al prestigiului na-ției, nu ne îndoiim cătuși de puțin. Dar se gândește, oare, țăranul român, la greutățile și la cheltuielile enorme pe care le are de suportat, mai ales atunci când are mai mulți copii în școală? Desigur că nu. Altfel n'am vedea, pretutindeni, în jurul nostru, atâția intelectuali scăpați și atâția invalizi mintali.

Țăranul nostru vrea cu tot dinadin-sul să-și vadă odrasla mare boer—adică judecător, avocat, profesor, inginer, etc... Căci e o rușine—crede el—să-și vadă feciorul muncind, sis-tematic la coarnele plugului, după metodele școlilor de agricultură, ori practicând, rațional, meseria comer-țului, după sugestiile școlilor de co-merț, ori exercitând, cinstit și con-științios, o branșă studiată în șco-lile de meserii.

Un dispreț profund pentru școlile practice—singurele izvoare sigure, singurele surse de viață, omenește trăită... în folosul liceelor și a școli-lor de cultură generală, cari nu dau suficiente garanții de existență... a-ceasta este mentalitatea țăranului nostru.

Eu nu voi încerca să afirm, nu-maidecât, că e un rău în invazia liceelor, făcută în detrimentul școli-lor practice. Voi spune numai că, față de greutățile din ce în ce mai

continuare pe pag. 2-a

LA TIMPURI NOUI, OAMENI NOUI

Când Cuza Vodă fu ales domnitor, Mihail Kogălniceanu, i-a recomandat, în discursul său, mai ales următoarele: *Să plece urechia și să audă glasul celor mulți și să alunge oamenii noi, pentru timpuri noi.*

Au trecut atâția ani de atunci și totuși aceste vorbe s'au putut adresa Regelui Fer-dinand la încoronarea sa și se pot spune și astăzi înaltei Regențe.

România veche, încăleată de glorie, dar și de multe păcate, trebuia să facă locul unei Românii, nu numai mari ca suprafața și nu-măr de locuitori, dar unei Românii noi, mare prin sufletul ei.

Trăim timpuri când opera de regenerare sufletească a neamului nostru se impune ca o necesitate imediată, ca o condiție de exis-tență a statului.

Pot oare oamenii trecutului, pot oare aceiași vechi politicieni de ieri, încălecați de păcate și în cel mai bun caz, crescuți într-o altă mentalitate decât cea necesară astăzi, pot ei oare să prezideze destinelor României noi? Pot ei oare întreprinde opera de re-generare a neamului nostru, înțeleg ei măcar că trebuie făcut acest lucru? Nu!

Priviți opera politicienilor noștri de după război: cărpeli, echilibricești, intrigi și calomnii, iar pedesupra tuturor, afaceri și învârteli.

Asupra legislației de după război nu pla-nează sufletul mare a reformatorilor sociali, sufletul constructiv desbrăcat de meschine interese personale și de partid.

Un nămol de legi, alcătuit cu grija de a putea fi eludate și n'ai ales cu grija de a nu se atinge interesele de partid!

La timpuri noi, oameni noi.

Generația noastră va trebui să aibă cura-jul să o rupă definitiv cu partidele ce re-prezintă vechile moravuri, va trebui să aibă curajul să s'arjine pe fața politica nouă de însănoșire morală a neamului nostru.

Generația noastră va trebui, mai ales, să aibă curajul să o rupă cu politica de căpă-tuială.

Un blid de linte poate primejdui un nean întreg.

I. MATASĂ

Unde ne sunt idealistii?

de Pr. GH. VERȘESCU

Marele poet Eminescu, cu drept cuvânt, în epoca lui se întreba prin-tr-o genială poezie: „Unde ne sunt visători?; ideile, care pentru timpul nostru materialist, poate conrespun-de altei întrebări: „Unde ne sunt idealistii?”

Astăzi, când majoritatea absolută a indivizilor, absorbită de curentul ordinar și comun al materialismului, afacerilor calculate și interesate, al împlinirii datoriilor numai de formă și de mântuială, iar pentru un sur-plus de muncă, capabilă numai de preocupare și de pretenții exagerate și pentru un serviciu, chiar în sfera atribuțiunilor proprii, exigibilă de recompensă nejustificată, nemai vor-bind de acele din afara îndatoririlor, pentru care nici un onorariu nu pare bător la ochi, astăzi, mai mult ca oricând, ni se pare foarte firească această întrebare: „Unde ne sunt idealistii?”

Mai sunt oameni idealisti, astăzi, ori toți se bălăcesc în mocirla ma-terialismului? Mai sunt și oameni

desinteresati, înzestrați cu o doză apreciabilă de iubire a semenului său, de compătimire a semenului său, de compătimire a durerii altuia, de ajutoarea celui nevoiaș, de servirea publicului solicitator, în anumite di-recții justificate, sau a dispărut cu desăvârșire acest soi de oameni no-bili, aparținători altor epoci, însu-flețitorii altor timpuri, mai frumoase și mai fericite decât cele de astăzi?

Civilizație, progres, înseamnă în-mulțire de cerințe. Cu cât un popor propășește, cu atât se înmulțesc ce-rințele lui. Pentru îndeplinirea lor sunt rânduite diferite persoane, în anumite oficii, cu speciale însărci-nări. Iși îndeplinește fiecare, în parte, îndatoririle lui, nu numai față de organele lui superioare, nu numai în sfera atribuțiunilor lui, ci și față de marele public, din punct de ve-dere social și uman. Dar, ca să con-tribue la în-țelegerea unei atmosfere de idealism în viață și în societate? În timpurile negustorești, de astăzi, chiar această servire ar însemna

oarecare doză de idealism. La drep-tul vorbind, această exactitate de servicii și serviabilitatea publicului nu iesă din sfera comună a îndai-oririlor fiecărui individ. Conrespun-derea funcționării organismelor u-nui tot organic, cu scopul creațiunei lui, este tot ce poate caracteriza normalizarea vieții acelei existențe.

Dar societatea nu se menține și nu înaintază numai prin activarea normală a atomilor și moleculelor ei. A-și face fiecare datoria, la pos-tul de onore, e lucrul cel mai dorit; însă chiar atâta nu este de ajuns. Eroul din piesa „Institutorii” exclamă cu mult înțeles: „Datoria și-o face factorul postal”. Numai cu atât am făcut puțin. A pune avânt și însușire, a cheltui suflet și a con-suma viața, în îndeplinirea misiunii, a face mai mult decât se cere, a se jertfi pentru binele aproape-lui, pentru servirea lui și pentru solu-ționarea unora din multiplele lui nevoi, este forma cea mai înaltă de idealism, trăită de Mântuitorul Hristos și de urmașii Săi, dată ca exemple de toți conducătorii popoa-relor, apreciată și apoteozată în martirajul mucenicilor, sintetizată și

continuare pe pag. 2-a

NAPOI LA MESERII!

continuare din pag. 1-a

ari, față de scumpetea întreținerii orașe a fiilor de săteni, față de îngrădirile și severitatea învățământului, este imposibil, celor mai mulți în fiili dela fără să-și termine liceul au să-și continue studiile după terminarea lui.

Cei mai mulți rămân la jumătatea rumului pentru ca să îngroașe rânurile proletarietului intelectual, a emidocilor încrezuți în falșă și incomplete lor cultură. Din aceștia se ecrutează viitorii agenți electorali — instrumente necesare partidelor politice — viitorii agenți propagandiști ai deilor distructive, viitorii bărfitori ai porinței strămoșești și ai neamului nostru. Sau, tot din aceștia, se recrutează numeroasa și nefericita tagmă a funcționarilor — bieți indivizi ce-și rosesec viața, vigoarea și energia în virouri nehygienice, focare puternice le tuberculoză...

Deci, părinți ai viitorilor candidați a școlile de elită, luați seama ce acei cu fiili voștri! Indreptați-i la școlile practice — singurele cari pot asigura, azi, temeinic și omenește existența vieții. Meseria e brățare de aur.

Azi nu mai e justificată zicătoarea aceea pe care o știți voi: „Românul se naște bursier, trăește funcționar și moare pensionar“.

Azi se impune cu necesitate singurul indemn salvator:

Înapoi la meserii!

C. N. TURCU

EPIGRAMĂ

Facilele — de proaspăt seu de tufă — rîșcă locală, antisemită tipărită sub acoperământul Telegrafului, la tipografia lui Solomonică Löbensohn, furnizorul comunității Israelite.

Ideile?... antisemite
Tipografia?... jidovească
...Din astă amestecătură
Cum e gazeta?... (românească???)

Epigramist

Abonamentele

la „Avântul“

LA SATE LEI 120 PE AN
LA ORAȘE LEI 150 PE AN
PENTRU BĂNCI, INSTITUȚIUNI ȘI
AD-ȚII PUBLICE LEI 200 PE AN

UNDE NE SUNT IDEALIȘTII?

continuare din pagina 1-a

preamărită în eroismul fără seamăn al martirilor unei națiuni, în timp de război, dorită și căutată în timp de pace; aceasta este focul sacru care susține și întreține societatea.

Preotul care își îndeplinește numai îndatoririle obligațiunei misiunei lui, profesorul numai prescripțiunile regulamentelor școlare și ordinele superiorilor lui, funcționarul care se ține strict legat de litera legii și regulamentele slujbei lui, biurocratul care își măsoară cu compasul orele de lucru, meseriașul care lucrează după calapodul obișnuit de pe vremuri, comerciantul care cumpără și vinde, fără să se gândească și la urmările bune sau rele ale produselor lui adevărate sau false, profesionistul care își exercitează profesiunea lui în cadrele învechite ale ocupației lui specifice, toți aceștia vor contribui în oare care măsură la propășirea societății, dar produsul activității lor și calitativ și cantitativ nu va corespunde chemărei vremii.

Cu asemenea elemente societatea înaintează greoi și încet spre ținta organizației ei. Cel mînat de un suflu nevăzut de entuziasmi pentru înflorirea și prosperarea, dincolo de sfera obligațiunilor, a oficiului care-l conduce, cel care simte, din proprie inițiativă să-și întindă cercul activității lui, nesilit din afară, ci îmboldit din lăuntru, din propriul lui indemn, să lucreze mai mult de cât i se cere, să întrecă de la el de cât să nu ajungă, să servească fără pretenție morțișă de a fi servit, să facă binele, fără a aștepta să i se întoarcă cu aceeași măsură, dacă nu mai mult, acela va da dovadă de adevărat idealism, acela va fi o forță a naturii, după expresia lui Carlyle, va însemna o făclie puternică a neamului său.

De acest fel de oameni, rari, s'a simțit totdeauna nevoe, iar astăzi mai mult ca oricând. Pe devotamentul și sacrificiul acestor oameni s'a reze-mat totdeauna societatea și de activitatea lor și-a condiționat existența.

Acești oameni, dintre care unii sunt nesocotiți, nesărbătoriți, unii chiar anonimi marelui public, sunt puterea și țaria unui popor. Tratați de oamenii timpului ca naivi, simpli, proști, inconștienți, nepractici, ei îndură toate calificativele, dar merg înainte cu bărbăție.

De s'ar mări numărul lor restrâns, s'ar schimba fața lumii.

Preot GH. VERȘESCU

Lovitura măgarului

Nu găsesc — momentan — alt titlu, mai nimerit, pentru a caracteriza gestul neobrăzat al stăpîniturii tipografico-intelectuală, redactată de conducătorii cercului studențesc „Petru-Rareș“, aciuată sub paravanul unui girant ireponsabil.

Nici nu merita osteneala.

Și nici nu aș face acest lucru: să mă ocup de aberațiile stupide ale unor demenți incorigibili (bătăuși deabia scăpați din mîna parchetului reziduuri intelectuale cu pistrii, indivizi cu apucături de sinucigaș etc.) dacă nu ar fi în joc demnitatea unui coleg, absent din localitate pentru vre-o zece zile.

Declar, dela început, că nu mi-a fost dat, vreodată, să constat mai multă lipsă de bun simț, mai multă nerecunoștință și mai multă impertinență, ca acum, din partea studențimii!..

Tot orașul știe că ameliorarea situației studenților, restabilirea unor norme echitabile întru ajutorarea celor săraci, ridicarea moralului, se datorește — exclusiv — inițiativei energice, a unui singur profesor — hulițel lor de azi — care a reorganizat comitetul cetățenesc.

În schimb, studenților, li s'a cerut muncă, bună cuviință și propagandă culturală la sate — civilizată și demnă de niște viitori conducători de mîine.

Au îndeplinit ei ceva din acestea? Dintru început — în vacanța Paștelui — au jignit, opinia publică, printr'un gest nesocotit și condamnat, asupra unui coleg, de al lor, care neavînd cu cine sta de vorbă, i-a luat înainte cu activitatea.

Apoi, ca un prim început al activității lor de vară, au improșcat cu

bale murdare pe cel ce le-a întins mîna salvatoare și i-a scos din mîncîrlă.

Aceasta li-i manifestarea naționalistă? Aceasta li-i propaganda culturală? Acestea le sunt învățămintele pecare vor să le răspândească în popor? Aceasta li-i gazeta purtătoare de cuvînt? Bărfirea binefăcătorilor sprijinită pe desgustătoarea bătae de joc pe seama unui semn nenorocit din copilărie?

Să le fie rușine obrazului!

Este exact lovitura măgarului, aruncată leului — binefăcător și atotputernic odinioară — dar, care, într'un moment dat, s'a aflat în imposibilitate de a se apăra.

E rușinos, monstruos, desgustător. E oribil.

Să mai poștească, de altădată, studentimea, la concursul, ajutorul și miluirea noastră.

Un profesor secundar

P. S. Dacă — printre cei ce poartă numele de student — există suflete din acelea cărora nu le lipsese cei 7 ani de acasă, în numele opiniei publice jignite, le cer desolidarizarea din anturajul derbedeilor.

Rog pe directorii acestui serios intelectual ziar, să le vie întru ajutor, punându-le la dispoziție posibilitatea de a se manifesta.

N. R. Am primit, la redacție și alte proteste. Rugăm pe cei ce ni le-au trimis să nu se supere că nu le vom publica. Nu intenționăm să dăm nici o atenție nerecunos-cătorilor în ajutorul cărora am pus, de atâtea ori, la dispoziție, coloanele noastre.

Am publicat acest articol, întrucît el vine dela un distins și venerat profesor, care a slujit — desinteresat — cauza studențimii locale — singur și alături de cel badiocorit, în mod nerușinat de necuviincios, de descreierat dela Făclia.

LITERATURA LOCALĂ

ANUNȚ DE CĂSĂTORIE

Literatura orașului nostru — reputat până acum numai prin apariția și dispariția numeroaselor ziare — se în-bogățește și printr'o lucrare de teatru: *Anunț de căsătorie sau farsă de una Aprilie*.

Domnișoara Marioara Gârneață autoarea acestei lucrări, și-a propus să dea publicului o piesă de teatru, prin care sunt biciuite anume moravuri din societatea noastră.

În acest scop autoarea și-a ales calea îndreptărei prin ridiculare: *ridendo castigat mores*.

Sunt ridiculați tinerii din societatea noastră cari contractează că-

sătorii numai după anunțuri din ziare, amorezându-se de perspectivele averei și situației sociale anunțate.

Sunt ridiculizate fetele bătrâne, cari pierd răbdarea și vor să se căsătorească cu orice preț.

Sunt ridiculizate domnișoarele tinere, cari din lipsă de educație n'au preocupări serioase de menaj sau instruire, ocupându-se cu farse, și cochetării.

Dacă autoarea va avea norocul să găsească actori cu talent, cari să interpreteze bine personagiile din piesă, publicul pietrean ar putea asista la o reușită reprezentare teatrală.

I. M.

Citiți și răspândiți

„AVÂNTUL“

Sfârșit de an

S'a strecurat, pe nesimțite, încă un an școlar.

Profesorul și elevul s'au oprit o clipă să-și vadă roadele muncii lor. Profesorul, în idealismul și'n marea lui dorință s'a străduit pe cât i-a fost posibil să ridice nivelul cultural și educativ al elevilor. Pe de altă parte, elevii cumiți și sârguitori au acumulat noi cunoștințe folositoare dela luminătorii și educatori lor. Și unii și alții simt mulțumirea sufletească a lucrătorilor harnici din viața Domnului.

După cum însă pe un lan semănat cu grâu, nu e peste tot aceeași pro-

ducție, ci mai sunt pe ici pe colo și locuri sterpe, iar pe alocurea și neghiuă, tot așa și în școală, care nu e altceva decât tot un câmp, nu peste tot răsare sămînța cea bună, din care să iasă rîdul cel folositor.

Elevii harnici și ascultători au cules la finele anului școlar roadele muncii lor și acum, plini de bucurie în suflet petrec în liniște clipele de libertate.

Am văzut cu toții la serbarea de fine de an, cîtă emoție palpita în inimile acelor elevi sau eleve, cînd directorii respectivi le puneau coroane pe cap și împărțea premii, ca un re-

zultat vădit al muncii și străduinții lor de-un an de zile.

Să nu mai vorbim de satisfacția părinților, care-și priveau odraslele cu nespusă plăcere și veselie. Nu toți însă, au putut împărtași asemenea bucurii și emoții.

Mai erau pe ici pe colo și fete triste de elevi și părinți, care judecau nereușita lor, după alte considerente.

În timp ce se împărțeau premii, două doamne din apropierea mea au început următoarea discuție:

— Eu știu, dragă, că Jean al meu a învățat tot anul și nu înțeleg cum să mi-l lase repetent!

— D'apoi al meu, dragă, în toți anii a eșit premiant al treilea și acum gîndește te, mi l-a lăsat cori-

jent la două obiecte. Nu știu, dar anul acesta ni se pare că profesorii au fost prea severi cu elevii, și n'au împărțit dreptatea așa cum trebuie.

— O fi și asta cum zici tu, Marie-tto, dar eu știu un lucru: că directorul ar trebui să fie mai indulgent la darea situației și să stăruie, ca elevii mai slabi să fie promovați, că doar, slava Domnului, plătim o mulțime de taxe de școală. N'ai cetit prin ziare căți elevi și-au făcut seama din cauza situației nenorocite?

Și tare mi i trică și de al meu să nu-i între așa ceva în cap. Dar ca să uite o să-l trimit la moșia lui frate-meu la țară, să se recreze!

— Nu-i nimic, dragă, nu trebuie să disperî, căci așa e roata vieții.

Se va sili la anul mai mult și va

Desfrâul scrisului

le — luna lui cupor — prin căle ei aprinse a înfierbântat min-mulțora din mănutorii condeiului sub presiunea unei temperaturi ridicată au început să aiureze, cadă în delir, ca și tificii sub in-nța bacilului lui Eberth.

pașii anumitei prese, infectați de inul vărsat din penele lor otră-revară în suflitele cititorilor o vărata ploaie cu venin. Hotărît un desfrâul scrisului se întinde ca o molimă. Inceputul l-a făcut un tr, din păcate educator de copii or de țaran și îmbrăcat veșnic în ul național al strămoșilor noștri. Pentru ca să-și trâmbeze opera-istă înțitulează, pe scurt și bom-ic, înjurătura-i scriptică „Volta”, e revolta.

mpresia ce ne-a lăsat-o această că moartă'n fașă: o sumă de i-ii și anachronisme: Invățător și pagandist al urei contra autori-constituite; fecior de țaran, a-ol al românismului, îmbrăcat în e naționale și colaborator cu inii la opera de disoluție națio-ă. Un simplu bucheràș dă lecții guvernământ.

ce este mai caracteristic, noi, e am cercetat operele scriitorilor an până în prezent, am găsit pe de rasă neagră în rolurile cele neserioase, dar nicidecum în ro-de moralști și îndrumători ai vie-sociale.

ar ce să mai vorbim de fericitul e și-a anunțat decesul, cu litere ebre, și învierea morților prin pro-lui pană.

ar desfrâul scrisului se întinde, lăfăește ca hăul, iar în locul cu-ării și al bunului simț dispărut, se arsa veninul.

de unde pornește acest puhoi venin? Tocmai de unde nu ne ptam. Dela feciori de țarani, tre-prin școli secundare în atmos-urbure și nedisciplinate de după poi, astăzi pășind pe treptele înalte învățământului superior și care dovadă de o extraordinară lipsă un simț și că, cultura n'a influ-nt nimic asupra caracterului. Se vivese de minune, proverbul: anza bună în burduf de câine.

de doare în suflet — pentru pres-ant din psihologia multor părinți. există dealtfel o părere greșită, că elevul dat la școală, toată grija uie s'o aibă directorul și profes-ii. Părinții nu vor să se mai în-seze de loc de soarta copiilor și e se mai abat din când în când la școală. Aceasta o fac spre sfâr-anului, când situația elevului mai poate fi îndreptată. Și atunci e întâmplă? Mulțime de audiențe la profesori, intervenții indirecte

E vorba de „Făclia“, căreia nu-i e frică de cât de D-zeu și de aceia se vede că n'are rușine de oameni.

Adevăratele caractere însă pe lângă una posedă și pe cealaltă.

In lipsa lor de bun simț și'n ca-drete unor minți necoapte încă, își fac debutul cu improșcări asupra tu-turor funcțiilor sociale ale statului ro-mân (La răscruce) își așează pe frontispiciu adevărul, pe care de la început nu l-au respectat, dreptatea, care se cucerește cu idei și energii disciplinate și forța pe care mai este încă vreme să o câștige prin gesturi de oameni civilizați.

După aceasta aruncă, cu frenezie învinuiri nedrepte, cu ușurintă cu care se aruncă o rămășițe de ținară, a-supra clerului din țara noastră, care muncește, cu jertfă și devotament pentru a repara ceia ce alții strică.

Spumegându-și necazul, aruncă asupra clerului epitetul trădării. De ce? Pentru că acest cler, conștient de menirea lui, nu s'a aliat la ac-țiunea de bătași și spărgători de geamuri pe care câțiva ligiști, în in-conștiența lor, o propagă. Noi care plătim impozite ne dăm seama de cât a plătit țara pe urma acțiunii lor.

Ce educație taceți tinerilor, citito-rilor nației aceștia prin duhoarea bărfelii ce o întindeți? Nu vedeți că politicianismul a zguduît temelia cu-vintelor și a pulberat razimul ideilor tocmai prin cuvinte de osândă, de improșcare și de desmăt?

Desigur că sunt multe de îndreptat în țară la noi, ca și în toate țările; dar credeți că îndreptarea se poate face cu înjurături și cu venin!? Nu, lucrarea se face cu tăria ideei și energiei disciplinate. Luând-o în goa-na murgului și stropind cu venin în foștii voștri îndrumători, nu vă gân-diți că întreprindeți o cursă primej-dioasă?

Atunci, când viața studentească este așa de grea, credeți că n'aveți ne-voe de nimeni?

Vom vedea!

EXPERTUS

Amendă pentru nebunia vitezei

Biroul circulației, depe lângă po-liția locală, a dat în contravenție la legea circulației pe doi conducători de mașină, amendându-i astfel: ma-șina No. 131 cu 2000 și 3000 lei iar mașina No. 33 — Cluj cu 3000 lei.

verbale sau scrise și în fine, lupă prin orice mijloace să-și salveze co-pilul. Nu mai vorbim de director care este veșnic căutat și întreat. Și la urmă, care-i vinovatul? Profesorul elevii sau părinții? Cred că nu și poate nimeni închipui, că un profes-or ar persecuta pe unii elevi și ar menaja pe alții, dorind astfel să aibă un procent cât mai mare de corigenți sau repetenți. Din contra, fiecare năzuiește ca elevii lui să fie bine pre-gătiți și la fine să aibă o situație cât mai bună. Dacă sămânța n'a in-colțit și dat roade în sufletele tutu-ror, e, că n'a găsit terenul prielnic ca să rodească.

E clar, că vina o au elevii și pă-rinții. Elevii, că n'au ascultat de pro-fesori să învețe, iar părinții că nu

Fără titlu

Un proces de insulte la o judecă-torie. Se ascultă o martoră de către judecător.

— Cum te cheamă?

— Maranda.

— Maranda, și mai cum?

— Ciuciulică.

Câți ani ai?

— Câți ani am! Dă... știu eu.... oi fi având cam pe-aici 30-33.

— Ești neam cu cineva din pro-ces?

— Cum nu, sunt neam. Recla-manta ni-i cumătră și pe mama cumătrii a ținut-o un văr primar de-a tatii...

— Pune mâna pe cruce și jură...

După formalitățile jurământului, urmează ascultarea martorei.

— Ai fost de față la sfadă?

— Am fost, dar nu eram drept acolo.

— Ai auzit când inculpata a bat-jocorit pe reclamantă cu cuvinte urâte?

— Am auzit, dar n'am auzit așa bine. Eu eram în dreptul crâșmei lui Ghiță și le-am auzit cum se cion-dăneau dela niște purcei.

— Ce cuvinte de batjocură ai auzit?

— Cine știe ce cuvinte n'am auzit — dar dă... i-o zis că-i potloagă.

Inculpata sare iute cu vorba.

— Ai auzit tu asta? Să-ți sară ochii c'ai auzit?

— Ba să-ți sară ție! replică mar-tora.

— Ba ție să-ți sară!

— Ba ție!

— Destul! intervine judecătorul — alte cuvinte ai mai auzit?

— Cum nu d-le judecător... că doar eram acolo... am auzit tot... O făcea: că tu ești o calică, o pot-loagă și haimana, că toată ziua umblă fărta-hărta, că, casa-i necasă și masa-i nemasă, că-i o dârloagă și o mârtoagă fără pereche, că toată zulia și toată noptica bate dru-murile și câte de-aestea d-le jude-cător și altele care, drept să spun mi-i rușine să le mai spun d-vs.

Procesul s'a amânat, căci incul-pata a propus martori, că și recla-manta a insultat-o pe ea.

Costache

Amanta lui Cernahoschi

A fost prinsă, de poliția locală, pe când opera la un furt, într'unul din satele vecine orașului nostru. Se crede că femeia hoată, care tănuia pe vestitul desertor, este autoarea u-nor întregi serii de furturi, ai căror autori n'au fost încă descoperiți.

FELURITE

Ziarele vorbesc despre o apropiată criză de guvern. D-l N. Iorga, în Neamul Românesc, o fixează la toam-nă. Ceilalți șefi de partide o schimbă dela o dată la alta, așa cum schim-băm noi, de obicei, unele sărbători naționale.

Deasemenea unii frunțași politici, discută, cu aprindere și elaborează prorocii care de care mai fanteziste despre starea guvernului și despre... adevărata lui activitate și mai ales despre viitorul lui.

Gura politiceii...

Guvernul însă își continuă tratati-vele cu Londra și Paris, în vederea împrumutului pentru stabilizare. Pro-babil, în ultimul timp, se vor face noi demersuri la Berlin, unde con-trar opiniei publice de acum câțva timp — ce socotea nimerită ruperea tratativelor cu Germania — guvernul pare a fi nevoit să reia legăturile.

De această părere este toată opi-nia publică din țară ce cunoaște bine situația financiară.

Se vorbește, deasemeni, despre spargerea plafonului băncii naționale, adică de mărirea emisiei de bilete azi în circulație.

EPIGRAMA

Tânărul jude delegat de ocol G. recte Toncher

In stil și vers, el întrecând măsura,
A compromis magistratura;
A dovedit, i-o spun făr' de ocol,
Ce mai bun de-legat ar fi într'un ocol.
M.

Tragedia dela Polul Nord

Se găsesc, printre oameni, firi în-clinate cuittului îndrăzneiei. Suflete cari nu s'înfoară, nici nu se cutre-mură în fa a necunoscutului delinător de extraordinare surprize.

Gestul generalului Nobile de a ex-plora împărăția ghețurilor nesfârșite de la Polul Nord, e o dovadă, un act de eroică și tragică îndrăzneală, de suf-riență în înclinația

Apoi celalalt gest al lui Amundsen — celebrul explorator, de a salva pe Nobile, răscut în imensitatea frigului e o altă dovadă. Un extraordinar act de unană jertfă pentru salvarea a-proapelui din ghărele uoigătoare ale morții.

Nobile a fost salvat, unii din tova-rășii săi de expediție — deasemenea. A-l-ții au murit cu sângele increment în vine și cu stomachul contractat de foame.

Amundsen, însă a rămas în locul lui Nobile — ostaticul munților de gheață și al mirajelor polare.

Cine se va încumeta oare să plece întru salvarea lui?

dar numai prin muncă cinstită și serioasă.

Părinți, supravegheați de aproape pe copiii voștri, puneți-i la muncă și dacă mintea nu-i ajută pentru școală căutați-le o profesie liberă în mese-rie și sunt sigur că nu vă veți înșela.

TH. HODOROABĂ

Mănăstirea Neamț

S'a găsit

și se află în păstrarea poliției locale, un săculeț cu zărar și alte dulciuri.

Citiți „Avantul“

Pentru Politie

Mă opresc și admir curățenia exemplară ce este la poliție. Incepe din zorii zilei un vardișt cu grebla în mână scormolește acele pietre mărunte din fața ei, care văzute peste zi îți fac impresia că sunt proaspăt puse. Domnilor de la poliție ce puneți mâna pe această greblă și scormoliți și la bodega „Codel” măcar odată pe săptămână.

De te îndepărtezi nu mai mult de 200 metri de poliție acest local în fața căruia admiri curățenia, începi să te desguști. Pe trotuar vezi înșirate lazi cu vopsele, saci cu diferite articole, butoaie cu gunoarie și scrumbii de mironosul cărora începi a căzni nasul și a-l astupa cu batista. În schimb în strada Cuza Vodă de ai nevoie să te duci fă-ți testamentul căci ești expus a-ți rupe gâtul de hondrobele înșirate pe trotuar și lucrurile atârinate pe suporturi care la cea mai mică adiere de vânt sau atingere îți vor sparge sigur capul.—În această privință laudă i se cuvine Dlui Polițai de Buhuși care cu năna lui de fer a știut să stărpiască asemenea obiceiuri.

Pe stradă nici chip de mers, căci automobilele te vor șonți din cauza vitezei cu care circulă. Cazuri avem

destule 1) cel de pe strada Ștefan cel Mare care s'a isbit în gardul interna-tului 2) automobilul cu No. 50 care a isbit ușa frizeriei Vasiliu trecând peste trotuar 3) cazul unui tânăr care fiind de neam mare—să zicem—cu automobilul lui merge prin oraș cu 50-60 Km. pe oră fără a i se zice măcar „negri îți sunt ochii” și multe altele.

Cine dorește conducător de mașină fără autorizație să se adreseze D-lui C. Noaptea de voiți să petreceți, dându-vă chiar poalele peste cap, veniți la bodega „Codel” căci numai aici este permis totul.

În zilele de 3 și 4 a lunii curent au avut loc alte scandaluri, alte bătaii când a intervenit și poliția și se spune că un biet agent sanitar a ieșit de aici cam îmbujurat la față nu de băutura sarmantului ci... că așa au fost împrejurările.

Și acum aceeași întrebare se repetă pentru Domnul dela Poliție „Mult aveți să mai tolerați ca la această bodega să se petreacă aceste urgii?”

Cerem lichidarea ei pentru prestigiul acestui oraș, căci viața în această stradă ne este imposibilă.

JUSTUS

Soc. „Rapid” -- asasină

Nu cunosc, deocamdată, suficient, legea în baza căreia se concesionează, anumite linii de comunicații, în mâinile câtorva persoane—sau a unei societăți, anonime ori nominale—ce capătă, oarecum, un fel de monopol de exploatare, pe linia „concesionată”. Și nici nu vreau să discut, dacă e o măsură omenească, aceea de a opri pe unii să și exercite drepturile—mai ales atunci când sunt supuși la anumite îndatoriri—pentru a da mâna liberă altora—unui grup restrâns, acaparator.

Mă voiu mărgini, însă, a reliefa câteva observații.

Oricine a călătorit, pe liniile concesionate—și în special pe valea Bistriței—într-unul din camioanele de curse ale societății „Rapid”, își dă perfect seama de debandada și reaua organizare a acestei societăți de transport.

Plecarea se face la ore mai mult sau mai puțin precise, iar călătoria—în condițiuni degustatoare.

Înghesuit între zeci de plutăși, în-cinși cu sprânci de oțel, cu țapine și topoare în spinare, bietul călător care se urcă în camion, ajunge aproape stivit, la destinație. Nîmic din frumusețile văii Bistriței nu poate să vadă, un străin care călătorește pentru întâia dată pe aceste meleaguri, căci meru trebuie să și păziască picioarele, genunchii, umerii, capul, pentru că să nu fie mutilat, și să nu-și distrugă hainele.

Pentru cele 10-12 locuri câte are un camion al societății Rapid, proprietarii încearcă dublu și triplu. Îmi amintesc, am călătorit, odată, cu 28 de persoane; am văzut, adeseori, copii înghesuiți până la sufocare; am primit reclamații dela persoane cărora le-au venit rău din cauza înghesuiei; am văzut călătorind, oameni, deasupra mașinei, peste, bagaje, ori agățați de aripile și arcurile ei.

E permisă oare această debandă a unei societăți care are exclusivitatea unor linii de transport?

Răspunde ea oare de pagubele cauzate călătorilor, și de accidentele regretabile, ca cel de zilele trecute, când o mașină, arciplină, s'a răsturnat, nu atât din cauza ciocnirii, cât din cea a pasagerilor prea numeroși?

Iată ceea ce întrebăm noi pe societarii dela Rapid — societate acaparată — care nenoroceste, deodată, două categorii de oameni: pasagerii îndrăzneți care se urcă în camioanele ei și bieții proprietari cari deși au avut ori au o biată mașină, nu și pot câștiga existența cu dănsa...

Vom reveni

CNUT

Școală de șofeuri

În lunile Iulie și August d-l director C. Lupu—expert auto-tehnic judiciar și delegat al ministerului de interne pentru circulația automobilelor, va ține cursuri teoretice și practice tuturor conducătorilor de automobile și pe-soanelor ce doresc să învețe a conduce și îngriji automobilele, camioanele, tractoarele, motocicletele, în localul liceului—sala amfiteatrului.

Prima lecție va avea loc Vineri 20 Iulie ora 5 p. m.

Această școală va elibera certificate în urma unui examen de diploma.

Taxa de înscriere este de 200 lei.

Taxa pentru cursul teoretic 2500 lei.

Taxa pentru cursul practic 2500 lei.

Pentru orice alte detalii și informațiuni, a se adresa D-lui Vasile Albu, șeful serviciului administrativ de la prefectura locală

Înștiințare

Societatea Colonilor de Vacanță „DENIZA” a obținut pentru elevii de școală coloniști reducere de 50% în transportul cu C. F. R. și distanța Piatra-N. — Carme Silva (Constanța) și retur.

Cursuri preparatorii

Un grup de profesori și studenți vor ține în luna August, în localul liceului, un curs preparator pentru examenul de admitere în curs superior pentru corigenți.

Informații și înscrieri la secretariatul liceului

PRIMARIA ORAȘULUI PIATRA

No. 3703

La 24 Iulie 1928 ora 11 a. m. s-a va ține licitație în camera acestei Primării pentru facerea unui pod de lemn de stejar peste pârâul Borzoghean în str. Tărăncuța în sus de emiliul creștin. Valoarea lucrării după deviz se urcă la suma de 82.000.

Primar, C. N. PALADI

Secretar, Gh. Covrig

Polițe Protestate

Leon Manașc Piatra-N.	20.000
V. I. Gripea Zănești	1500
N. Ciubotaru Piatra-N.	600
Javid Katz	30.000
Sura Sucharovici	75
Morit și Simon S-hvartz	600
Ilic Lebovici și Marcu	
Abramovici Piatra-N	500
T. Ciocadan B. Precista	3300
H. Cosmides Piatra-N.	6000
Z. Herșau	8000
V. Bucataru Borlești	8000
Const. Tifescu Vaduri	1500
I. R. Georgescu Tareau	1500
N. Gh. Dasc Dumitrescu și Ioan	
C. Ilie Zănești	3000
G. V. Iliescu V. Conta	4000
Simion Toader și Gh.	
Boboc B. Precista	4000
N. I. Marovei Dragomirești	6000
I. N. Mocanu Borlești	10000
Vasile Prisacaru Roznov	6000
Mendel Aronovici Piatra-N	1500
Gh. Gavrilescu Gărcina	5000
Gh. C. Vieru Mogoșești	5000
Catrina și P. Băescu-Dochia	5000
D. Colbeci Piatra-N	5000
Avram, Mendel și Beren	
Aronovici din Piatra-N	1000
I. V. Isac Tîbucani	2000 și 15000
Th. C. V. Serbin Zănești	10000 și 14000
Simion Marcovici Piatra N	8400
N. I. Th. Mereuță Zănești	2000
Ioan V. Ciubotaru Crăcăcani	6000
Ștefan R. Oțeleanu și fiu	
Paurei 2-a	80000 și 70000
Schvartz Alexandru și Strul	
Adolf Toplița	4000
C. Apostolache Girov	3500
V. M. Toderiță Peatra-N 4 a	500

Trate

S. T. Rotman	18069
Moise Zilberman	10458
Aeolf Spiter	4020
Ioșef Yeher	4720
Adolf Spiter	7077
I. Veber	5531

O serie de nenorociri

Săptămâna aceasta cu drept cuvânt poate fi numită „săptămâna nenorocirilor”.

Doi muncitori harnici cari alergau din zor după o bucată de pâine și-au găsit, zilele trecute, moartea; și încă una din cele mai tragice.

Prima nenorocire s'a întâmplat la fabrica Eichler în ziua de Marți 10 Iulie în următoarele împrejurări:

Lucrătorul Enache Iordache lucra în subsolul fabricii, la încărcarea unor vagonete. La un moment dat vede că ascensorul nu mai funcționează. Curios să afle cauza se urcă până la etajul III unde este o mică fereastră și pe acolo voia să se uite. În momentul când se uita în jos, ascensorul este pornit de sus și izbi pe Iordache zdrobindu-i capul.

Moartea i-a fost fulgerătoare. La fața locului a sosit sub. comisarul Grosu care a făcut primele cercetări.

Al doilea accident care a impresionat un numeros public ce se afla la bae s'a întâmplat în ziua de 11 Iulie ora 3 p. m.

La acea oră venea, pe cursul Bistrița, o plută condusă de cărmaciul Grigore Oprea și în urma sa o altă plută.

Oprea a voit să prindă plută la mal în dreptul locului numit „La Crucea” dar nimeni n'a voit să l prindă deoarece mai erau prinse alte două plute.

Cursul apei, în acel loc, fiind repede plută fu izbită de stâncă și cărmaciul căzu în apă, unde fu prins de plută următoare.

Ou toate eforturile de a scăpa bietul Oprea își găsi moartea strivit de plută... pe care le condusese o viață întreaga.

După două ore a fost scos și depus pe mal. Numitul era, în vârstă de 70 ani și de loc din comuna Zănești unde se bucura de o reputație bună.

Cercetările sunt făcute de sub. com. Nășureanu.

SCANDALUL

DELA CIMITIRUL ISRAELIT

La cimitirul israelit din localitate locuiau, sub același acoperământ, Gh. Rău gropar și Hascal Aronovici cioclu.

Un copil a lui Aronovici a lovit, în ziua de Luni 9 Iulie, un câine a lui Rău pentru care copilul fu bătut de stăpânul cânelui. Tatăl, mama copilului și o altă femeie au vrut să ceară socoteală lui Rău pentru fapta sa.

Dar lucrurile nu s'au oprit aici, căci Rău având o putere pe care se bazează mult a pus mâna pe o sapă și a bătut pe toți aceștia lăsându-i în nesimțire.

După comiterea isprăvei a dispărut Poliția cercetează.

Accidentul

de automobil

Un accident de automobil care din fericire n'a avut urmări grave, s'a întâmplat în seara de 12 Iulie la ora 19 în următoarele împrejurări:

Societatea de transport Rapid are concesionată linia muntelui, pe care mașinile sale circulă toată ziua și de multe ori noaptea.

În seara de 12 Iulie a. c. mașina cu No. 71 proprietatea Soc. Rapid condusă de șoferul Wiler Simon, făcea cursa spre Călugăreni ducând 18 plutăși.

În dreptul comunei Buhalnița mașina fu ajunsă de automobilul cu No. 60 Mercurea Ciuc proprietatea notarului public Dobreanu din Gheorgheni. Șoferul d-lui Dobreanu voind să ia înaintea mașinei de curse, a lovit o peste roata dinainte răsturnând mașina în șanțul șoselei.

Căroseria mașinei a suferit grave avarii, iar din călători patru s'au ales cu grave lovituri, ceilalți numai cu spaima. Șeful postului de jandarmi cercetează

IOAN TURNEA

AVOCAT

Str. Cuza-Vodă No. 254
PIATRA-N.

Tip. Județului Neamțu
Piatra-N. str. Alex. cel Bun 32